

בול הקונגרס הציוני הכ"ז

27th Zionist Congress Stamp

87

5.6.68

ה ש י ר ו ת ה ב ו ל א י

ירושלים • תל אביב • יפו • חיפה • טבריה • נתניה • באר שבע • נה. לוד

PHILATELIC SERVICES

J E R U S A L E M • I S R A E L

מופלאה היא דרכו של משה שרת. מעיר מולדתו חרסון שבאוקראינה (שם נולד ב־ט"ו תשרי תרנ"ה – 15.10.1894) אל עין סנייה, הכפר הערבי בו התגוררה משפחת שרת שנתיים לאחר עלותה ארצה (1906–1908), ועד לשליחותו הנכבדות שהטילה עליו חובת לבבו לעם היהודי.

אבני הדרך בנתיבו כל ילד ידעם בחיבה ובכבוד – גמנסיה „הרצליה“ אותה סיים עם בוגרי המחזור הראשון (בשנת תרע"ג 1913); הצטרפותו לתנועה החלוצית; עבודתו במערכת „דבר“; ניהול המחלקה המדינית של הסוכנות היהודית; מאמציו בהקמת כוח המגן העברי, ערנותו ותרומתו לכל המשייע לזקיפות קומה ולכבוד עברי וגולת הכותרת – הקמת החטיבה היהודית הלוֹ-חמת – הבריגדה היהודית (על הקמתה הוחלט ב־1944). חטיבה זו היתה פצוי מזער על שכול השואה, על סכול מאמצי ההצלה ועל החנוך המדיני והכלכלי שכפה הספר הלבן של 1939 על היישוב היהודי בא"י.

אין שעור לעזו עמידתו בפני פקידות ציקנית וקשה, בפני נציבים זרים, מעל במות נישאות ומאחרי גדרי התיל של לטרון שם נכלא (29.6.46–5.11.46) ע"י הבריטים בעוון היותו מנהיג לעמו, ראשון עם ראשונים. אין קצה ליכולתו להסביר את צדקת תביעותיה של הציונות המדינית לעם ולפלגותיו, לאומות העולם ולכנסיהן, כשליח הסוכנות היהודית, ואת סבך בעיותיה של מדינת ישראל כשר החוץ הראשון לישראל (1948–1956). הוא הופיע בפני הועדה המלכותית (ועדת פיל) בשנת 1936, בפני ועדת החלוקה (וודהד) ב־1938, בפני ועדת החקירה האנגלו-אמריקאית בשנת 1946 ובפני זו הבין-לאומית של אונסקו"פ בשנת 1947. הופעותיו היו מלאכת מחשבת של גאוה יהודית, ישראליות שרשית, הנמקה דיפלומטית, ראייה פוליטית מעמיקה, ידיעת עובדות מפליאה ולשון עשירת ביטוי.

שנים רבות עמד לפני היכל האומות וחש את עלבון העם היהודי חסר המולדת. כדבריו ביומנו (יומן ג'ניבה 1937) „אינני יכול לסיים פרשה זו מבלי להדגיש עוד פעם את העלבון הצורב שהרגשתי במשך כל השעות האלו בשבתנו, אני וחברי, מחוץ לתחום, ללא חלק ונחלה בתוך קהל נציגי עמים אשר דנו והתוכחו עלינו. — — גורל מחפיר ומשפיל“. אך מה נפלאה היא גאוותו בעברו את הסף להגיד את דברו בשער האומות.

דרכו המדינית מוצקת בהגיגה. שמו נמצא בין שמות החותמים על מגילת העצמאות, עבודתו נמשכת בהיותו חבר מועצת המדינה הזמנית, חבר כנסת מטעם מפא"י ושר החוץ הראשון בממשלת ישראל. במרום פעולתו הפרלמנטרית שמש משה שרת ראש הממשלה השני במדינת ישראל (דצמבר 1953 – נובמבר 1955).

תמיד היה איש הרוח, ספרא וסייפא. איש ערכים אשר שמש מופת בהתנהגותו. ובתוך כל עסוקיו המרובים הספיק לחבר שני ספרים: „בשער האומות“ ו„משוט באסיה“, להכין לדפוס ספר שלישי „אורות שכבו“ ולהוציא „מחברת תרגומי שירה“. סגולותיו אלה הכשירוהו להאציל שבעתיים מרוחו זו על המוסד שנקרא על שם מורו ורעו „בית ברל“, ולעמוד בראש הוצאת הספרים „עם עובד“. גדלות נפש זו הניעתהו לקבל עליו את תפקידו הצבורי האחרון – יו"ר ההסתדרות הציונית (1960–1965). תפקיד זה שב והפגישוהו עם כל תפוצות העם. את דבר יהודי העולם אשר שמע במסעותיו הביא בפני כנסת ישראל, ואת דבר העם היושב בציון הביא לתפוצות. קשר חי של הבנה, עדות חיה לאחדות העם.

MOSHE SHARETT משה שרת

MOSHE SHARETT (SHERTOK)

Moshe Sharett was born in Kharson in the Ukraine on the 15th October 1894. From there his family made their way to the Arab village of Ein Siniya where they lived for two years, from 1906-1908. From there to the many and great missions which he carried out for the people and Land of Israel, he traversed a long and wonderful path.

He was one of the first graduate class of the Herzlia High School in 1913; he was one of the early members of the Halutz (pioneer) movement; he was one of the editors of the daily newspaper "Davar"; he headed the political department of the Jewish Agency. He made tremendous efforts to set up a Jewish fighting force — the Jewish Brigade, and the decision to form it was taken in 1944. This Brigade was some slight compensation for the terrible bereavement of the holocaust, in face of the frustrated efforts at rescue, and of the political and economic strangulation which the White Paper of 1939 imposed on the Jewish Yishuv of Palestine. This Jewish Brigade crowned his efforts to set up a Jewish Defence Force, and his awareness and contribution to every attempt made to restore Jewish national pride and self-respect.

His stand was always courageous — when dealing with difficult obstructive officials and foreign governors, on exalted platforms and behind the barbed wire of the Latrun camp where he was interned by the British from 29th June 1946 until the 5th November 1946, on the charge of being a national leader of the first rank.

He had the rare capability of explaining the justice of political Zionist demands to all sections of the nation, to the peoples of the world and at their assemblies as the emissary of the Jewish Agency. As the first Minister for Foreign Affairs of the State of Israel, from 1948-1956, he put the complicated problems of the State before world bodies. He appeared before the Peel Royal Commission in 1936, the Woodhead Partition Commission in 1938, the Anglo-American Enquiry Commission in 1946, and the international UNSCOP Commission in 1947. His testimony was always a masterpiece of national pride and self-respect, diplomatic argumentation, profound political insight, an amazing marshalling of facts and powerfully expressive language.

For years it was he who stood on the threshold of world bodies, suffering the insults hurled at the homeless Jewish people. In his Geneva Diary of 1937 he writes: "I cannot conclude this chapter without again stressing the burning insult I suffered during all those hours when my colleagues and I were left sitting outside, deprived of any share in the assembly of the representatives of the nations who were discussing and arguing about us... This is a shameful and humiliating date."

And how proud he was when he crossed that threshold to have his say as the representative of a nation among nations.

His political path was absolutely logical. His name appears among those who signed the Proclamation of Independence, his work continued as a member of the Provisional State Council, he was a member of the Knesset for Mapai and the first Foreign Minister in the State of Israel. At the height of his parliamentary career, Moshe Sharett served as the second Prime Minister of Israel from December 1953 to November 1955.

הכלים שסגל לו משה שרת בדרכו הצבורית היו לטושים ומעוצבים, יאים לנושאים ונאים לתפקידם. כך הלשון שבפיו אשר קשרתו בלי חיץ עם כל בעלי דבר, איש איש בלשונו: יהודים ערבים וטורקים, אנגלים צרפתים ורוסים. בחתירתו אל הבהירות, אל השלמות שבאומנות הניסוח הקנה לעברית ערכים לשוניים, ששיגרתם בפינו כמעט והשכיחה את מחוללם. תחושת הכבוד היהודי הכשירתהו להבין גם ללבו של הפלח הערבי ולרכוש לו ידיים בכל אשר פנה. כך בארץ וכך בעולם המדיני הגדול שהלך ונכבש לו במרוצת שנות עבודתו הציבורית החל משנת 1919 בהיותו מזכיר המחלקה לענייני קרקעות וערבים של „ועד הצירים" ועד יום מותו ב-7.7.65 — ז' תמוז תשכ"ה.

אמנון סלע

He was always a man of literary, intellectual and spiritual qualities, and his moral stature served as an example to the nation both in Israel and abroad. In spite of his many occupations and preoccupations he found time to write two books, "Israel Among the Nations" and "Travels in Asia", to prepare a third book "Lights that were extinguished" and to publish a slim volume of translation of poetry. These qualities and talents enabled him to contribute so much of his spirit to the institution named for his friend and mentor "Beit Berl", and to head the publishing house of Am Oved. It was his breadth of spirit which led him to accept the position which was his last public office — that of Chairman of the Zionist Organisation (1960-1965) — an office in which he met with every part of world Jewry. He was thus able to bring the message of world Jewry to Israel and that of Israel Jewry to Jews throughout the world, strengthening the living links of love and understanding — living testimony to the unity of the Jewish nation.

Moshe Sharett's ways of dealing in his public life were carefully shaped and polished, well adapted to his subject and purpose. Thus he was able to converse directly with everyone — with each in his own language: Jews, Arabs and Turks; Englishmen, Frenchmen and Russians. In his pursuit of clarity, of perfection of formulation, he introduced new linguistic expressions into the Hebrew language, which have become such common usage that their inventor tends to be forgotten. There are many words and phrases which Moshe Sharett planted anew in everyday Hebrew.

His deep sensitivity to Jewish honour enabled him to understand the feelings of the Arab peasant, and he won friends wherever he went. So, both in his own country and in the great world of politics his friends and admirers grew in number throughout the years of his activity in public life, from 1919 when he was secretary of the Department of Lands and Arabs of the "Committee of Deputies" until his death on the 7th July, 1965.

MOSHE SHARETT SPEAKING AT U.N. ASSEMBLY משה שרת נואם בעצרת האו"ם